Ogólne warunki ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego w ruchu krajowym

ustalone uchwałą nr UZ/141/2010 z dnia 25 marca 2010 r. Zarządu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej
ze zmianami ustalonymi uchwałą nr UZ/421/2010 z dnia 26 listopada 2010 r.

Postanowienia ogólne

§ 1.

1. Ogólne warunki ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego w ruchu krajowym, zwane dalej „OWU", mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółkę Akcyjną, zwaną dalej „PZU SA", obejmujących ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną osób fizycznych, osób prawnych bądź jednostek organizacyjnych nie będących osobami prawnymi, prowadzących działalność gospodarczą w zakresie przewozu towarów w transporcie drogowym w ruchu krajowym.

§ 2.

1. W porozumieniu z Ubezpieczającym do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odbiegające od uregulowań niniejszych OWU.
2. PZU SA zobowiązany jest przedstawić Ubezpieczającemu różnicę między treścią umowy a OWU w formie pisemnej przed zawarciem umowy. W razie niedopełnienia tego obowiązku PZU SA nie może powoływać się na różnicę niekorzystną dla Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego. Przepisu nie stosuje się do umów ubezpieczenia zawieranych w drodze negocjacji.
3. W razie wprowadzenia do umowy ubezpieczenia postanowień dodatkowych lub odbiegających, OWU mają zastosowanie w zakresie nie uregulowanym tymi postanowieniami.

§ 3.

W sprawach nie uregulowanych w OWU do umowy ubezpieczenia mają zastosowanie odpowiednie przepisy prawa przewozowego, w tym w szczególności ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe, Kodeksu cywilnego oraz inne stosowne przepisy prawa polskiego.

Definicje

§ 4.

Przez użyte w OWU pojęcia należy rozumieć:

1) **dzieła sztuki** – wymienione poniżej rzeczy ruchome, ich części lub zespoły:
   a) oryginalne dzieła plastyczne, rzemiosła artystycznego i sztuki użytkowej,
   b) kolekcje składające się na skatalogowane zbiory przedmiotów zgromadzonych i uporządkowanych według koncepcji osób, które te kolekcje tworzyły,
   c) skatalogowane numizmaty oraz pamiątki historyczne, a zwłaszcza militaria, sztandary, pieczęcie, odznaki, medale i ordery,
   d) wytwory techniki, a zwłaszcza urządzenia, środki transportu oraz maszyny i narzędzia świadczące o kulturze materialnej, charakterystyczne dla dawnych i nowych form gospodarki, dokumentujące poziom nauki i rozwoju cywilizacyjnego,
   e) skatalogowane materiały biblioteczne,
   f) wytwory sztuki ludowej i rękodzieła oraz inne obiekty etnograficzne,
   g) przedmioty upamiętniające wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji;
2) **franszyza redukcyjna** – ustalona w umowie ubezpieczenia procentowo, kwotowo lub kwotowo-procentowo wartość pomniejszająca odszkodowanie z tytułu zajścia każdego wypadku ubezpieczeniowego, franszyza redukcyjna nie ma zastosowania do zwrotu kosztów, o których mowa w § 7 ust. 5 pkt 1;
3) **list przewozowy** – dokument, który po potwierdzeniu przez przewoźnika, stanowi dowód zawarcia umowy przewozu; list przewozowy powinien zawierać:
   a) nazwę i adres nadawcy, jego podpis oraz określenie placówki przewoźnika zawierającej umowę,
   b) miejsce przeznaczenia przesyłki oraz nazwę odbiorcy,
   c) określenie rzeczy, masy, liczby sztuk przesyłki, sposobu opakowania i oznaczenia,
   d) inne wskazania i oświadczenia, wymagane albo dopuszczone zgodnie z przepisami ze względu na warunki danej umowy lub sposób rozliczeń;

   za list przewozowy uważany jest również przekaz elektroniczny, wydruk komputerowy lub inny dokument zawierający dane określone pod lit. a–d;
4) **odszkodowanie** – świadczenie pieniężne przysługujące od PZU SA uprawnionemu w granicach określonych ustawą Prawo przewozowe w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego, za który Ubezpieczony ponosi odpowiedzialność w zakresie objętym umową ubezpieczenia, po uprzednim pomniejszeniu o franszyzę redukcyjną, o ile została przewidziana w umowie ubezpieczenia;
5) **osoba, za którą Ubezpieczony ponosi odpowiedzialność** – osoba, której Ubezpieczony powierza wykonanie przewozu lub za pomocą której przewóz wykonuje;
6) **parking strzeżony** – teren ogrodzony, całodobowo dozorowany, oświetlony w porze nocnej, wyposażony w urządzenia blokujące wjazd i wyjazd pojazdu bez zezwolenia osoby dozorującej parking;
7) **rozbój** – kradzież przy użyciu przemocy, groźby jej natychmiastowego użycia lub poprzez doprowadzenie człowieka do stanu nieprzytomności lub bezbronności;
8) **suma gwarancyjna** – określona w umowie ubezpieczenia kwota, stanowiąca górną granicę odpowiedzialności PZU SA;
9) **szkoda** – utrata, ubytek lub uszkodzenie towaru; w przypadku opóźnienia w przewozie — szkoda inna niż utrata, ubytek lub uszkodzenie towaru;
10) **towar** – materiały lub przedmioty (rzeczy) przyjęte do przewozu przez Ubezpieczonego na podstawie listu przewozowego;
11) **towar niebezpieczny** – towar, który zgodnie z umową ADR w rozumieniu ustawy z dnia 28 października 2002r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych, jest niedopuszczony do międzynarodowego przewozu drogowego lub jest dopuszczony do takiego przewozu na warunkach określonych w tej umowie;

12) **transport krajowy** – przewóz towarów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, gdy miejsce rozpoczęcia i zakończenia oraz droga przewozu znajdują się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
13) **Ubezpieczający** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie będącą osobą prawną, która zawarła umowę ubezpieczenia;
14) **Ubezpieczony** – osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie będąca osobą prawną, prowadząca działalność gospodarczą w zakresie przewozu towarów, której odpowiedzialność cywilna objęta jest ochroną ubezpieczeniową;
15) **wartości pieniężne** – krajowe i zagraniczne znaki pieniężne (gotówka), czeki, weksle i inne dokumenty zastępujące w obrocie gotówkę oraz złoto, srebro i wyroby z tych metali, kamienie szlachetne, perły, bursztyn a także platyna i inne metale z grupy platynowców;
16) **wypadek ubezpieczeniowy** – zdarzenie, w wyniku którego wyrządzona zostaje szkoda;
17) **wypadek środka transportu** – zderzenie środka transportu z innym pojazdem, osobami, zwierzętami, przedmiotami pochodzącymi z zewnątrz środka transportu, jego wywrócenie lub spadnięcie.

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

§ 5.

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego, za szkody powstałe w wyniku niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przewozu towarów w drogowym transporcie krajowym.
2. PZU SA udziela ochrony ubezpieczeniowej w granicach odpowiedzialności ustawowej Ubezpieczonego określonej w ustawie Prawo przewozowe, z zastrzeżeniem postanowień OWU.
3. Z zastrzeżeniem § 6, zakresem ubezpieczenia objęta jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego za szkody w towarze powstałe od przyjęcia go do przewozu, aż do wydania odbiorcy, oraz z tytułu opóźnienia w przewozie.
4. Zakresem ubezpieczenia objęte są wyłącznie przewozy dokonywane przez Ubezpieczonego lub osoby za które ponosi odpowiedzialność wykonywane na podstawie listów przewozowych wystawionych na Ubezpieczonego zgodnie z prawem przewozowym.
5. Ubezpieczeniem objęte są wyłącznie szkody powstałe w wyniku wypadków ubezpieczeniowych, które zaszły w okresie ubezpieczenia z tytułu przewozu towarów przyjętych przez Ubezpieczonego do przewozu w okresie ubezpieczenia.

Wyłączenia odpowiedzialności

§ 6.

1. PZU nie odpowiada za szkody powstałe:
   1) z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względom słuszności,
   2) w sytuacji gdy Ubezpieczony lub osoby za które ponosi odpowiedzialność, nie posiadały wymaganych przepisami prawa odpowiednich uprawnień do wykonywania określonego rodzaju działalności lub czynności,
   3) z przyczyn wyłączających odpowiedzialność Ubezpieczonego określonych w ustawie Prawo przewozowe,
   4) wskutek lub podczas użycia środka transportu nieprzystosowanego do przewozu danego rodzaju towaru lub niesprawnego technicznie,
   5) wskutek lub podczas wykonywania przewozu przez osoby będące w stanie nietrzeźwości albo w stanie po użyciu alkoholu, lub pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii,
   6) wskutek nieterminowego podstawienia środka transportu do załadunku,
   7) wskutek nie wykonania lub nienależytego wykonania polecenia zmiany umowy przewozu,
   8) wskutek utraty, niewykorzystania lub nienależytego wykorzystania dokumentów wymienionych w liście przewozowym i do tego listu dołączonych albo złożonych u przewoźnika,
   9) z tytułu przewozu przesyłek pocztowych, kurierskich oraz mienia przesiedlenia,
   10) w sytuacji gdy przewóz realizowany był samochodami które ze względu na swój ciężar lub wielkość wymagają szczególnych zezwoleń, a przewoźnik nie dysponował takimi zezwoleniami lub nie zastosował się do warunków w nich zawartych,
   11) w wyniku wydania towaru osobie nieuprawnionej,
   12) wskutek działań wojennych, rewolucji, strajków, aktów terroryzmu oraz działania substancji radioaktywnych,
   13) wskutek nielegalnego przewozu osób.
2. PZU SA nie odpowiada także za:
   1) szkody powstałe z tytułu przewozu dzieł sztuki i wartości pieniężnych,
   2) zwrot przewoźnego i innych kosztów związanych z przewozem, określonych w art. 82 ustawy Prawo przewozowe,
   3) szkody z tytułu przewozu towarów z deklarowaną wartością,

   chyba że na wniosek Ubezpieczającego ryzyka te zostaną objęte zakresem ubezpieczenia po uzgodnieniu z PZU SA warunków dodatkowych i opłaceniu dodatkowej składki.
3. O ile zakres ochrony ubezpieczeniowej nie został rozszerzony przez włączenie odpowiednich klauzul stanowiących załącznik do OWU i opłacenie dodatkowej składki, PZU SA nie odpowiada za:
   1) szkody powstałe z tytułu przewozu towarów niebezpiecznych,
   2) szkody powstałe z tytułu przewozu żywych zwierząt,
   3) szkody powstałe z tytułu przewozu leków,
   4) szkody powstałe w następstwie rozboju,
   5) utratę, uszkodzenie lub ubytek w paletach, platformach i kontenerach będących opakowaniem lub zabezpieczeniem towaru,
   6) koszty usunięcia pozostałości po szkodzie, w tym koszty utylizacji uszkodzonego towaru,
   7) szkody powstałe podczas postoju środka transportu poza parkingami strzeżonymi, z wyjątkiem sytuacji gdy postój środka transportu wynika z:
      a) wypadku lub awarii środka transportu uniemożliwiających bezpieczne i zgodne z przepisami kontynuowanie jazdy,
      b) konieczności udzielenia pomocy ofiarom wypadków drogowych,
      c) dokonywania formalności celnych lub związanych z przejazdem drogą płatną,
      d) nagłego zachorowania kierowcy w przypadku gdy nie ma możliwości kontynuowania jazdy,
      e) kontroli drogowej przez uprawnione władze,
      f) nakazu postoju przez uprawnione władze,
   8) koszty podniesienia lub wyciągnięcia środka transportu który uległ wypadkowi.
4. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje konfiskaty towaru oraz należności pieniężnych takich jak kary umowne, grzywny sądowe i administracyjne, do zapłacenia których Ubezpie-

czony lub osoba, za którą ponosi on odpowiedzialność jest zobowiązana.

Suma gwarancyjna

§ 7.

1. Suma gwarancyjna określona w umowie ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności PZU SA w odniesieniu do wszystkich wypadków ubezpieczeniowych zaistniałych w okresie ubezpieczenia.
2. W granicach sumy gwarancyjnej mogą być wyodrębnione limity kwotowe określające odpowiedzialność PZU SA za szkody:
   1) z tytułu jednego wypadku ubezpieczeniowego,
   2) z tytułu określonych ryzyk.
3. Każdorazowa wypłata odszkodowania lub kosztów wymienionych w ust. 5 powoduje zmniejszenie sumy gwarancyjnej lub limitu, o którym mowa w ust. 2, o wypłaconą kwotę.
4. Za zgodą PZU SA Ubezpieczający może uzupełnić sumę gwarancyjną opłacając dodatkową składkę.
5. W ramach sumy gwarancyjnej PZU SA zobowiązany jest do:
   1) zwrotu kosztów wynikłych z zastosowania środków podjętych w celu zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów jeżeli były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne, w szczególności kosztów związanych z koniecznością przeładunku towaru lub jego przechowania,
   2) pokrycia uzasadnionych kosztów wynagrodzenia ekspertów, powołanych w uzgodnieniu z PZU SA, przez Ubezpieczonego lub poszkodowanego w celu ustalenia okoliczności, przyczyn i rozmiaru szkody,
   3) pokrycia niezbędnych kosztów sądowej obrony przed roszczeniem poszkodowanego w sporze prowadzonym w porozumieniu z PZU SA,
   4) pokrycia kosztów postępowań sądowych, w tym mediacji lub postępowania pojednawczego prowadzonych w związku ze zgłoszonymi roszczeniami odszkodowawczymi w porozumieniu z PZU SA.
6. Równowartość w złotych sumy gwarancyjnej oraz limitów odpowiedzialności określonych w umowie ubezpieczenia lub OWU w walucie obcej ustala się przy zastosowaniu kursu średniego NBP z dnia powstania szkody.

Zawarcie umowy ubezpieczenia i czas jej trwania

§ 8.

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie wniosku Ubezpieczającego zawierającego informacje niezbędne do dokonania indywidualnej oceny ryzyka i określenia należnej składki.
2. Wniosek powinien zawierać w szczególności:
   1) imię, nazwisko i adres zamieszkania lub nazwę firmy i adres siedziby Ubezpieczającego oraz Ubezpieczonego,
   2) datę otrzymania licencji na wykonywanie przewozów krajowych,
   3) obrót rozumiany jako planowana wartość przychodów z tytułu opłat przewozowych w okresie ubezpieczania,
   4) rodzaj przewożonych towarów,
   5) zakres ubezpieczenia,
   6) okres ubezpieczenia,
   7) sumę gwarancyjną,
   8) przyczyny, liczbę oraz wielkość roszczeń i szkód związanych z działalnością transportową w okresie ostatnich 3 lat.
3. Jeżeli wniosek nie zawiera danych, o których mowa w ust. 2 albo innych istotnych informacji niezbędnych do oceny ryzyka Ubezpieczający zobowiązany jest na wezwanie PZU SA odpowiednio go uzupełnić.
4. Zawarcie umowy ubezpieczenia PZU SA potwierdza dokumentem ubezpieczenia.

§ 9.

1. Ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia na cudzy rachunek (na rachunek Ubezpieczonego). Obowiązek zapłaty składki ubezpieczeniowej ciąży na Ubezpieczającym. Dokument ubezpieczenia otrzymuje Ubezpieczający.
2. Zarzut mający wpływ na odpowiedzialność PZU SA, może on podnieść również przeciwko Ubezpieczonemu.
3. Ubezpieczony może żądać by PZU SA udzielił mu informacji o postanowieniach zawartej umowy ubezpieczenia oraz OWU w zakresie, w jakim dotyczą praw i obowiązków Ubezpieczonego.

§ 10.

1. Ubezpieczający zobowiązany jest podać do wiadomości PZU SA wszystkie znane sobie okoliczności, o które PZU SA zapytywał w formularzu oferty (wniosku) albo przed zawarciem umowy w innych pismach. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. W razie zawarcia przez PZU SA umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
2. W czasie trwania umowy ubezpieczenia Ubezpieczający zobowiązany jest zgłaszać zmiany okoliczności wymienionych w ustępie poprzedzającym. Ubezpieczający obowiązany jest zawiadamiać o tych zmianach PZU SA niezwłocznie, najpóźniej w ciągu 14 dni od otrzymaniu o nich wiadomości.
3. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązki określone w ustępach poprzedzających spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
4. PZU SA nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ustępów poprzedzających nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia ustępów poprzedzających doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek ubezpieczeniowy przewidziany umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

§ 11.

1. O ile nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność PZU SA rozpoczyna się od dnia następującego po dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty.
2. Umowę ubezpieczenia zawiera się na okres jednego roku, chyba że strony postanowiły inaczej.

Składka ubezpieczeniowa

§ 12.

1. Składkę ubezpieczeniową ustala się według taryfy obowiązującej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia. Składkę oblicza się za czas trwania odpowiedzialności PZU SA.
2. Składka ubezpieczeniowa uzależniona jest od:
   1) wysokości sumy gwarancyjnej,
   2) okresu ubezpieczenia,
   3) zakresu ubezpieczenia,
   4) obrotu,
   5) rodzaju przewożonych towarów,
   6) indywidualnej oceny ryzyka.

3. Składkę opłaca się jednorazowo przy zawieraniu umowy ubezpieczenia, chyba że w dokumencie ubezpieczenia określono inny tryb i terminy. Zapłata składki następuje w formie gotówkowej lub w porozumieniu z PZU SA w formie bezgotówkowej.
4. Jeżeli zapłata składki albo raty składki dokonywana jest w formie przelewu bankowego, za datę zapłaty uważa się datę złożenia przez Ubezpieczającego zlecenia zapłaty w banku na właściwy rachunek PZU SA pod warunkiem, że na rachunku Ubezpieczającego znajdowała się ilość wolnych środków wystarczająca do realizacji tego zlecenia. Jeżeli zapłata składki albo raty składki dokonywana jest w formie przekazu pocztowego, za datę zapłaty uważa się datę stempla pocztowego. W innym przypadku za datę zapłaty uważa się dzień uznania rachunku PZU SA pełną, wymagalną kwotą składki albo raty składki określoną w umowie ubezpieczenia.
5. Na wniosek Ubezpieczającego składka za roczny okres ubezpieczenia za zgodą PZU SA może być opłacona w ratach. Terminy opłat kolejnych rat składki określa się w dokumencie ubezpieczenia.
6. Jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony podał do wiadomości PZU SA nieprawdziwe dane mające wpływ na wysokość składki, Ubezpieczający zobowiązany jest do dopłaty składki wynikającej z różnicy pomiędzy składką, jaka należałaby się PZU SA gdyby podano dane prawdziwe a składką przyjętą w umowie ubezpieczenia. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego roszczenie PZU SA o dopłatę różnicy składki staje się natychmiast wymagalne i płatne najpóźniej w dniu wypłaty odszkodowania.
7. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego, jeżeli odszkodowanie lub suma tego odszkodowania i odszkodowań dotąd wypłaconych powoduje wyczerpanie sumy ubezpieczenia, raty składki, których termin płatności przypada po dniu wypłaty odszkodowania, stają się natychmiast wymagalne i płatne w dniu wypłaty odszkodowania.
8. Składka nie podlega indeksacji.

§ 13.

W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku ubezpieczeniowego, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.

Rozwiązanie umowy i ustanie odpowiedzialności PZU SA

Zwrot składki

§ 14.

Ochrona ubezpieczeniowa wygasa:
1) z upływem okresu ubezpieczenia określonego w dokumencie ubezpieczenia,
2) z dniem wyczerpania sumy gwarancyjnej,
3) z dniem odstąpienia od umowy ubezpieczenia,
4) z dniem doręczenia Ubezpieczającemu oświadczenia PZU SA o wypowiedzeniu umowy ze skutkiem natychmiastowym w przypadku, gdy PZU SA ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie,
6) z upływem 7 dni od dnia otrzymania przez Ubezpieczającego wezwania do zapłaty kolejnej raty składki wysłanego po upływie terminu jej płatności z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności,
7) z dniem doręczenia oświadczenia drugiej stronie o wypowiedzeniu umowy ze skutkiem natychmiastowym w przypadku, o którym mowa w § 13,
9) z dniem doręczenia Ubezpieczonemu decyzji o zakazie lub zawieszeniu prawa do wykonywania działalności.

§ 15.

1. Ubezpieczający może odstąpić od umowy ubezpieczenia, jeżeli umowa zawarta jest na okres dłuższy niż 6 miesięcy.
2. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia przez Ubezpieczającego może być dokonane w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia.

§ 16.

1. W przypadku wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej przed upływem okresu na jaki została zawarta umowa, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej. Zwrot składki nie przysługuje, gdy wygaśnięcie ochrony ubezpieczeniowej jest następstwem jej wykorzystania w związku z wyczerpaniem sumy gwarancyjnej wskutek wypłaty odszkodowania lub odszkodowań.
2. Okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej liczony jest począwszy od następnego dnia po wygaśnięciu tej ochrony.
3. Składkę podlegającą zwrotowi ustala się proporcjonalnie do niewykorzystanego okresu ochrony ubezpieczeniowej oraz niewykorzystanej sumy gwarancyjnej.
4. PZU SA dokonuje zwrotu składki po uzyskaniu informacji o okolicznościach stanowiących podstawę wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej.

§ 17.

Ubezpieczający lub Ubezpieczony zobowiązany jest do niezwłocznego powiadomienia PZU SA o każdej zmianie dotyczącej zakresu prowadzonej działalności w zakresie drogowego przewozu towarów przez ubezpieczonego.

Obowiązki Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego

§ 18.

1. Przy przyjęciu towaru do przewozu, Ubezpieczony zobowiązany jest do sprawdzenia danych z listu przewozowego, dotyczących ilości lub wagi towaru, jego cech i numerów identyfikacyjnych, a także widocznego stanu towaru i jego opakowania. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, Ubezpieczony zobowiązany jest wnieść swoje uwagi do listu przewozowego.
2. Jeżeli Ubezpieczony nie ma możliwości sprawdzenia danych z listu przewozowego, a ma zastrzeżenia co do stanu przyjmowanej do przewozu przesyłki, zobowiązany jest wpisać je wraz z uzasadnieniem do listu przewozowego.
3. W przypadku nie zamieszczenia przez Ubezpieczonego w liście przewozowym zastrzeżeń, o których mowa w ust. 1 i 2, uważa się, że towar był we właściwym stanie w chwili przyjęcia go do przewozu.

§ 19.

1. Na czas postoju środka transportu Ubezpieczony zobowiązany jest ze szczególną starannością zabezpieczyć środek transportu wraz z towarem oraz pozostawić środek transportu na parkingu strzeżonym, z zastrzeżeniem § 6 ust. 3 pkt 7, oraz ze szczególną starannością zabezpieczyć środek transportu wraz z towarem.

2. W przypadku opuszczenia środka transportu przez kierowcę odpowiedzialność PZU SA istnieje wyłącznie, jeśli opuszczając środek transportu wyjął on kluczyk ze stacyjki, zamknął zamki i zabezpieczył otwory mogące umożliwić dostęp do towaru lub środka transportu, uruchomił istniejące urządzenia zabezpieczające przed kradzieżą oraz zabrał ze sobą dokumenty dotyczące przewozu i dokumenty środka transportu.

§ 20.

1. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego Ubezpieczający lub Ubezpieczony zobowiązany jest użyć dostępnych mu środków w celu zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów.
2. Jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust.1, PZU SA jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.

§ 21.

1. Ubezpieczający ma obowiązek zawiadomienia PZU SA o zaistniałym wypadku ubezpieczeniowym w terminie 7 dni od dnia, w którym dowiedział się o wypadku bądź okolicznościach, w następstwie których z tytułu umowy przewozu mogą być zgłoszone roszczenia.
2. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązek, o którym mowa w ust.1, ciąży także na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wie o zawarciu umowy na jego rachunek.
3. W razie naruszenia z winy umyślnej lub z rażącego niedbalstwa obowiązku, o którym mowa w ust. 1, PZU SA może odpowiednio zmniejszyć świadczenie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło PZU SA ustalenie okoliczności i skutków wypadku ubezpieczeniowego.
4. Skutki braku zawiadomienia PZU SA o wypadku ubezpieczeniowym nie nastąpią, jeżeli PZU SA w terminie, o którym mowa w ust. 1, otrzymał wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.

§ 22.

1. O wypadku ubezpieczeniowym, w następstwie którego z tytułu umowy przewozu mogą być zgłoszone roszczenia, Ubezpieczający lub Ubezpieczony winien niezwłocznie powiadomić PZU SA w celu ustalenia przyczyn szkody i jej rozmiaru, a w przypadku wystąpienia szkody w okolicznościach uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa Ubezpieczony zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić również Policję.
2. Po zawiadomieniu o wypadku ubezpieczeniowym Ubezpieczający lub Ubezpieczony winien dostarczyć niezwłocznie PZU SA następujące dokumenty:
   1) list przewozowy oraz zlecenie przewozowe lub umowę o stałej współpracy w zakresie świadczenia usług przewozowych,
   2) fakturę i specyfikację przewożonego towaru,
   3) protokół sporządzony wspólnie z odbiorcą lub nadawcą dotyczący okoliczności, przyczyn i rozmiaru szkody, o ile został sporządzony,
   4) roszczenie poszkodowanego wraz z kalkulacją wysokości szkody i dokumentami na podstawie których kalkulacja została sporządzona,
   5) oświadczenie kierowcy dotyczące okoliczności, przyczyn i rozmiaru szkody; w przypadku szkód polegających na kradzieży towaru niezbędne jest również dostarczenie szkicu sytuacyjnego miejsca, w którym zaparkowany był środek transportu w momencie dokonania kradzieży,
   6) notatkę Policji lub Straży Pożarnej, o ile były obecne na miejscu zdarzenia,
   7) prawo jazdy kierowcy, zaświadczenie o kwalifikacjach kierowcy wystawione przez pracodawcę, dowody rejestracyjne środków transportu, którymi realizowany był transport,
   8) zapis tachografu, a także zapis termografu w przypadku realizowania przewozu przy użyciu środka transportu izolowanego termicznie,
   9) oświadczenie Ubezpieczonego informujące o tym czy Ubezpieczony w okresie trwania odpowiedzialności PZU SA wynikającej z umowy ubezpieczenia zawartej na podstawie niniejszych OWU zawarł, lub zostało zawarte na jego rzecz, dodatkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej przewoźnika w ruchu krajowym w innym zakładzie ubezpieczeń.
3. Na wniosek PZU SA Ubezpieczający lub Ubezpieczony zobowiązany jest udostępnić także inne dokumenty, jeśli okaże się to niezbędne do ustalenia odpowiedzialności PZU SA lub wysokości odszkodowania.
4. Ubezpieczający lub Ubezpieczony zobowiązany jest do podjęcia aktywnej współpracy z PZU SA w celu wyjaśnienia wszelkich okoliczności, przyczyn powstania szkody oraz ustalenia jej rozmiaru, jak również w celu zabezpieczenia ewentualnych roszczeń regresowych do sprawcy szkody.
5. W przypadku, gdy poszkodowany wystąpi z roszczeniem bezpośrednio do Ubezpieczonego, Ubezpieczający lub Ubezpieczony zobowiązany jest zażądać od poszkodowanego, aby ten udokumentował zasadność i wysokość zgłoszonego roszczenia, w szczególności złożył faktury i rachunki źródłowe będące podstawą skalkulowania kwoty roszczenia.

§ 23.

1. W razie wystąpienia przez poszkodowanego przeciwko Ubezpieczonemu z roszczeniem o odszkodowanie, Ubezpieczający lub Ubezpieczony jest zobowiązany bezzwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni, powiadomić o tym PZU SA.
2. W przypadku wystąpienia z roszczeniem, o którym mowa w ust. 1, na drogę sądową, Ubezpieczający lub Ubezpieczony zobowiązany jest bezzwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od otrzymania pozwu, zawiadomić o tym PZU SA.
3. Ubezpieczający lub Ubezpieczony jest zobowiązany dostarczyć PZU SA orzeczenie sądu w terminie umożliwiającym zajęcie stanowiska co do wniesienia środka odwoławczego.

Ustalenie i wypłata odszkodowania oraz obowiązki informacyjne PZU SA

§ 24.

Franszyza redukcyjna wynosi równowartość w złotych kwoty 200 euro, chyba że w umowie ubezpieczenia ustalono franszyzę redukcyjną na innym poziomie. Franszyzę redukcyjną oblicza się według kursu średniego NBP z dnia powstania szkody.

§ 25.

1. PZU SA wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia, ugody lub prawomocnego orzeczenia sądowego.
2. PZU SA wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o wypadku ubezpieczeniowym.
3. Gdyby wyjaśnienie w terminie określonym w ust. 2 okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności PZU SA albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania PZU SA wypłaca w terminie określonym w ust. 2.
4. Zaspokojenie lub uznanie przez Ubezpieczonego roszczenia, o którym mowa w § 23 ust.1, nie wywołuje skutków prawnych względem PZU SA, jeżeli PZU SA nie wyraził na to uprzedniej zgody.

5. PZU SA jest zobowiązany:
   1) po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu wypadku ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, do poinformowania o tym Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz podjęcia postępowania dotyczącego ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także do poinformowania pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności PZU SA lub wysokości świadczenia, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania,
   2) jeżeli w terminach określonych w ust. 2 i 3 nie wypłaci odszkodowania, do zawiadomienia pisemnie osoby zgłaszającej roszczenie o przyczynach niemożności zaspokojenia jej roszczeń w całości lub części, a także do wypłacenia bezspornej części odszkodowania,
   3) jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości, niż określona w zgłoszonym roszczeniu, do poinformowania o tym pisemnie osoby występującej z roszczeniem w terminach, o których mowa w ust. 2 i 3, wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania – informacja ta powinna zawierać pouczenie o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej,
   4) do udostępniania osobom, o których mowa w pkt 1, informacji i dokumentów gromadzonych w celu ustalenia odpowiedzialności PZU SA lub wysokości odszkodowania; osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez PZU SA udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez PZU SA,
   5) na żądanie Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, uprawnionego z umowy ubezpieczenia lub poszkodowanego do udostępniania posiadanych przez siebie informacji związanych z wypadkiem ubezpieczeniowym będących podstawą ustalenia odpowiedzialności PZU SA oraz ustalenia okoliczności wypadku ubezpieczeniowego, jak również wysokości odszkodowania.

Postanowienia końcowe

§ 26.

1. Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia przysługuje prawo do wniesienia pisemnej skargi lub zażalenia, dotyczących realizacji przez PZU SA umowy ubezpieczenia. Z zastrzeżeniem ust. 2, adresatem skargi lub zażalenia, właściwym do ich rozpatrzenia, jest jednostka organizacyjna nadzorująca jednostkę, której skarga lub zażalenie dotyczy lub inna jednostka wskazana przez PZU SA. Skargę lub zażalenie składa się na piśmie za pośrednictwem jednostki, której skarga lub zażalenie dotyczy.
2. W przypadku skargi lub zażalenia dotyczących likwidacji szkód, jednostką właściwą do ich rozpatrzenia jest Regionalne Centrum Likwidacji Szkód właściwe ze względu na miejsce likwidacji szkody.
3. PZU SA udziela odpowiedzi na skargę lub zażalenie na piśmie, w terminie 30 dni od dnia otrzymania skargi lub zażalenia.
4. Niezależnie od uprawnień, o których mowa w ust.1, Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia przysługuje prawo wniesienia skargi do Rzecznika Ubezpieczonych.

§ 27.

Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

§ 28.

Niniejsze OWU mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 1 kwietnia 2011 r.

Andrzej Klesyk

Prezes Zarządu
Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń
Spółka Akcyjna

Witold Jaworski

Członek Zarządu
Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń
Spółka Akcyjna

Załącznik do ogólnych warunków ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego w ruchu krajowym

– Klauzule dodatkowe

Klauzula nr 1

Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody powstałe z tytułu przewozu towarów niebezpiecznych (ADR)

Z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody powstałe z tytułu przewozu towarów niebezpiecznych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa regulującymi zasady przewozu towarów niebezpiecznych.

Klauzula nr 2

Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody powstałe w następstwie rozboju

Z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody powstałe w następstwie rozboju.

Klauzula nr 3

Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody powstałe z tytułu przewozu żywych zwierząt

Z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody powstałe z tytułu przewozu żywych zwierząt wskutek wypadku oraz kradzieży środka transportu lub rozboju.
PZU SA nie odpowiada za szkody powstałe wskutek przewozu wykonywanego z naruszeniem przepisów prawa regulujących przewóz zwierząt oraz nie przestrzegania instrukcji odnośnie transportu przekazanych Ubezpieczonemu przez nadawcę lub odbiorcę.
Z zastrzeżeniem postanowień § 22 OWU, w razie szkody Ubezpieczający lub Ubezpieczony zobowiązany jest dostarczyć zaświadczenie o stanie zdrowia zwierząt, zezwalające na ich przewóz, o ile było wymagane przez lekarza weterynarii.

Klauzula nr 4

Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody powstałe z tytułu przewozu leków

Z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody powstałe z tytułu przewozu leków. W przypadku gdy leki wymagają zachowania kontrolowanej temperatury podczas przewozu niniejsze ubezpieczenie obejmuje szkody w lekach spowodowane rozmrożeniem lub niezachowaniem temperatury przewozu, pod warunkiem, że:

1) zleceniodawca przewozu określił w instrukcji przewozowej temperaturę przewozu i rodzaju środka transportu oraz
2) środek transportu wyposażony jest w sprawny technicznie agregat chłodniczy i sprawny technicznie oraz kalibrowany termostat z termografem oraz
3) nie wyłącza się silnika środka transportu na postojach w przypadku, gdy praca agregatu chłodniczego jest zależna od pracy silnika lub
4) podłącza się agregat chłodniczy do zewnętrznego źródła zasilania w trakcie postojów, gdy tego wymaga praca agregatu.

Szkody spowodowane rozmrożeniem lub niezachowaniem temperatury są objęte odpowiedzialnością PZU SA na podstawie niniejszej klauzuli jedynie wtedy, gdy przerwa w chłodzeniu jest odnotowana na termografie i jest nie krótsza niż 2 następujące po sobie godziny.

Klauzula nr 5

Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o odpowiedzialność za utratę, uszkodzenie lub ubytek w paletach, platformach i kontenerach będących opakowaniem lub zabezpieczeniem towaru

Z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność za utratę, uszkodzenie lub ubytek w paletach, platformach i kontenerach stanowiących opakowanie lub zabezpieczenie przewożonego towaru.

Klauzula nr 6

Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o zwrot kosztów usunięcia pozostałości po szkodzie, w tym kosztów utylizacji

Z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o zwrot kosztów usunięcia pozostałości po szkodzie, w tym również o wymagane przepisami prawa koszty utylizacji uszkodzonego towaru. PZU SA odpowiada z tego tytułu w granicach ustalonego w umowie ubezpieczenia limitu odpowiedzialności. Limit odpowiedzialności ustalany jest na jedno i wszystkie zdarzenia. Wypłata odszkodowania z tytułu odpowiedzialności określonej w niniejszej klauzuli nie zmniejsza sumy gwarancyjnej ustalonej w umowie ubezpieczenia. Odpowiedzialność PZU SA z tytułu niniejszej klauzuli jest wyłączona w przypadku, gdy PZU SA nie odpowiada za powstała szkodę.

Klauzula nr 7

Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody powstałe podczas postoju środka transportu poza parkingami strzeżonymi

Z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody powstałe podczas postoju środka transportu poza parkingami strzeżonymi, w sytuacji braku możliwości pozostawienia środka transportu na parkingu strzeżonym, o ile z umowy przewozu, ze zlecenia przewozowego ani z instrukcji przewozu nie wynika zakaz parkowania poza parkingami strzeżonymi. Ochrona ubezpieczeniowa na podstawie tej klauzuli udzielona jest wyłącznie gdy postój środka transportu odbywa się w obrębie stacji paliw, hotelu, motelu, baru, restauracji w miejscu oświetlonym podczas postoju w porze nocnej oraz w czasie pracy tych instytucji o ile postój wynika z:

1) przepisów o czasie pracy kierowców,
2) tankowania paliwa lub uzupełniania innych płynów eksploatacyjnych,
3) zaspokajania potrzeb fizjologicznych,
4) spożywania posiłku,
5) braku możliwości przekazania towaru odbiorcy wskutek dotarcia na miejsce rozładunku poza godzinami pracy odbiorcy.

Klauzula nr 8

Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o zwrot kosztów podniesienia lub wyciągnięcia środka transportu

Z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o koszty podniesienia lub wyciągnięcia środka transportu, który uległ wypadkowi jeżeli jest to konieczne i uzasadnione celem ratowania przewożonego towaru. W przypadku, gdy wypadkowi uległ środek transportu składający się z ciągnika siodłowego oraz naczepy, PZU SA opowiada również za koszty związane z podniesieniem lub wyciągnięciem ciągnika siodłowego. Limit odpowiedzialności PZU SA z tego tytułu wynosi 20 000 zł na wszystkie zdarzenia. Wypłata odszkodowania z tytułu odpowiedzialności określonej w niniejszej klauzuli nie zmniejsza sumy gwarancyjnej ustalonej w umowie ubezpieczenia. Odpowiedzialność PZU SA z tytułu niniejszej klauzuli jest wyłączona w przypadku, gdy PZU SA nie odpowiada za powstałą szkodę.